

СТАНОВИЩЕ

ОТ

доц. д-р Пенка Баракова,

Катедра по български език, Факултет по славянски филологии,

Софийски университет „Св. Климент Охридски”,

член на научното жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” по професионално направление 2.1. Филология /Български език – морфология, синтаксис и корпусна лингвистика/, обявен от СУ в „Държавен вестник”, брой 9 от 02.02.2016 г.

В конкурса за професор по направление Филология – Български език – морфология, синтаксис, корпусна лингвистика, се е явил единствен кандидат – доцент д-р Петя Осенова, която представя научна продукция, респектираща както количествено, така и с високите си научно-приносни достойнства.

На първо място бих поставила монографията на д-р Осенова – „Грамматическо моделиране на българския език /с оглед на автоматичната обработка на естествен език/ в обем от 190 страници, издадена през 2016 г.

Като изхожда от постановката, че естественият език е един от най-трудните обекти за формализиране, авторката представя възможности за анализ на морфосинтактични и синтактични явления по следните начини: като се изгражда ресурсна граматика или чрез синтактичен корпус, който се отнася към Опорната фразова граматика и се пре моделира впоследствие. Петя Осенова нарича „ресурсна” формалната автоматична граматика, а моделирането извършва чрез имплементация на езиковите обекти като части на речта: езиковите принципи /принцип на опората/, морфологичен, валентен и други речници.

Достойнствата на граматиката са, че покрива основните морфологични правила и синтактични явления, като представя семантичен поглед към частите на речта, дискутира различията в семантиката и синтактичното поведение на прилагателни и наречия например. Съществителните имена са разгледани като референти, а останалите части на речта – като типове събития. Заслужава внимание и йерархичното моделиране на граматическите и семантическите характеристики – число, вид, детерминация; типология на глаголните форми, типология на местоименията и др.

За пръв път в българската лингвистика частите на речта се разглеждат като кодирани с информация за своята валентност; разделят се според наличието/липсата на собствена семантика; разделят се в зависимост от възможността да бъдат модификатори или да не бъдат модификатори /напр. съществителните/ и т.н.

Като много важен приносен момент бих открила разглеждането на понятието ОПОРА. Проследено е действието на лексикалната опора в Българската ресурсна

граматика и в аотираните корпуси. Разгледани са също така спецификите на опората в българския език в отношение към различни фактори.

Представена е една синтактизирана и семантизирана морфология, в която са взети под внимание и процеси като субстантивацията и елипсите.

Бихме могли да поставим на дискусия доколко е уместно да се включи детерминаторът като част на речта. Поради голямата диференциация на частите на речта може да се постави въпросът не е ли речникът твърде обемен. Кое е по-добре да бъде опора – пълнозначната или функционалната част, или пък смесено?

Статиите, представени в конкурса, са разделени условно на три категории – морфология, синтаксис и корпусна лингвистика /и трите по тематиката на професурата/, като обаче в тях в повечето случаи трите компонента се преплитат.

С предимно МОРФОЛОГИЧНА насоченост са следните 9 статии:

1. Simov and Osenova 2015: Kiril Simov and Petya Osenova. Catena Operations for Unified Dependency Analysis. In: *Proceedings of the Third International Conference on Dependency Linguistics (Depling 2015)*, pp. 320–329, Uppsala, Sweden, August 24–26 2015.
2. Osenova and Simov 2015: Petya Osenova and Kiril Simov 2015: Modeling Lexicon-Syntax Interaction with Catenae. In: *Journal of Cognitive Science*, vol. 16/3, pp. 287–322. Seoul National University, College of Humanities. ISSN: 1598-2327.
3. Simov and Osenova 2014: Kiril Simov and Petya Osenova. Formalizing MultiWords as Catenae in a Treebank and in a Lexicon. In: Verena Henrich, Erhard Hinrichs, Daniël de Kok, Petya Osenova, Adam Przepiórkowski (eds.) *Proceedings of the Thirteenth International Workshop on Treebanks and Linguistic Theories (TLT13)*, December 12-13, 2014, Tübingen, Germany, pp. 198–207. ISBN: 978-3-9809183-9-8.
4. Osenova and Simov 2014: Petya Osenova and Kiril Simov. Treatment of Multiword Expressions and Compounds in Bulgarian. In: Verena Henrich and Erhard Hinrichs (eds.) *Proceedings of the Workshop on Computational, Cognitive, and Linguistic Approaches to the Analysis of Complex Words and Collocations (CCLCC 2014)*, pp. 41–46, ESSLLI, Tuebingen, Germany.
5. Savkov et al. 2012: Aleksandar Savkov and Laska Laskova and Stanislava Kancheva and Petya Osenova and Kiril Simov. Linguistic Analysis Processing Line for Bulgarian. In: Nicoletta Calzolari (Conference Chair), Khalid Choukri, Thierry Declerck, Mehmet Uğur Doğan, Bente Maegaard, Joseph Mariani, Jan Odijk and Stelios Piperidis (eds.) *Proceedings of the Eight International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC'12)*, Istanbul, Turkey. ELRA. 978-2-9517408-7-7.
6. Осенова 2012: Петя Осенова. Синтаксисът на думите. В: Сб. „Магията на думите”, *Езиковедски изследвания в чест на проф. д.ф.н. Лилия Крумова-Цветкова*. Академично издателство „проф. Марин Дринов”, стр. 280–286, София, ISBN 978-954-322-521-7;
7. Georgiev et al. 2012: Georgi Georgiev, Valentin Zhikov, Kiril Simov, Petya Osenova and Preslav Nakov. Feature-Rich Part-of-speech Tagging for Morphologically Complex Languages: Application to Bulgarian. In: *Proceedings of the 13th Conference of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics*, April 23–27, 2012, Avignon France pp. 492–502.
8. Осенова 2012: Петя Осенова. Семантично моделиране на българските части на речта в Опорната фразова граматика. В: Бурова, Ани, Иванова, Диана, Христова, Елена,

Димитрова, Славя, Аврамова, Цветанка (съст.). *Време и история в славянските езици, литератури и култури. Сборник с доклади от 11-те национални славистични четения 19–21 април, 2012. Том 1. Езикознание*. УИ „Св. Кл. Охридски”, стр. 35–41.

9. Осенова 2011(б): Петя Осенова. Видове морфологични многозначности в българския език. В: Красимира Алексова, Венче Попова и Тодор Бояджиев (съст.) *Сборник „Научни трудове в памет на Георги Герджиков”*, УИ „Св. Кл. Охридски”, стр. 223–230.

В статиите от 1 до 4 за първи път се въвежда представянето на т. нар. многокомпонентни думи /multiwords/ в българския език чрез описание с катена. Основният принос е в описанието на взаимодействието между лексемите в речника и реализациите им в текста чрез катена. От морфологична гледна точка по-интересни са променящите се многокомпонентни думи, при които могат да се добавят модификатори. Авторката дава основните форми на елементите на многокомпонентните думи, възможните граматически характеристики. Предлага се също така и информация за това при кои части на речта са възможни разширения или промяна на граматическите характеристики.

Приносните моменти на втората и четвъртата статия се откриват в представянето на връзките в речника между сложно съществително с два корена, съответстващ сложен глагол с два корена и синтактично съчетание: **ръкомахане – ръкомахам – махам с ръка**. Чрез механизма на катената морфите се свързват с елементите в синтактичното съчетание. Например **рък-** се съотнася с **ръка**; **маха-** се съотнася с **махам**, а в синтактичната катена се прививда и предлогът с.

Убедително е заключението, че морфологичните катени, каквито са сложните думи, са стабилни откъм състав, докато при синтактичните можем да имаме вмъквания. Би било интересно да се види ролята и на некоренови морфемии – афикси, флексия, във връзка със синтактичните съчетания.

В шестата статия се разглежда съотнасянето на морфите в двукоренни глаголи и съществителни към съответстващите им синтактични съчетания. Например: **водоснабдявам = снабдявам с вода; снеговалеж = вали сняг**. Тук като приносен момент се откроява сравнението между сложни глаголи и сложни съществителни по отношение на реализацията на вътрешни и външни аргументи. Оказва се, че сложните глаголи с вътрешни аргументи и адюнкти не са типични в българския език – подлогът няма тенденция да се реализира. От друга страна, при сложните съществителни с отглаголен корен подлогът се реализира вътрешно като косвен аргумент.

В петата и седмата статия се открояват приноси в моделирането на българските части на речта и техните граматически характеристики за целите на автоматичния анализ и автоматичното снемане на многозначност. Описано е взаимодействието на лексемата /т.нар. лема в компютърната лингвистика/ и реализацията на граматическите характеристики в текста.

В осмата статия се разглеждат частите на речта в Опорната фразова граматика с акцент върху семантиката. Текстът е свързан с монографията на д-р Осенова, където проблемите са разработени по-детайлно. В статията се представя моделирането на пълнозначните и функционалните части на речта от гледна точка на това дали са референти, или събития.

Деветата статия не е свързана с монографията. В нея въз основата на корпус се описват основните **типове морфологични многозначности**. Терминът **морфологична многозначност** включва конверсията, граматическата омонимия, синкретизма и др. Обособени са 4 вида многозначности: 1/ в рамките на словоформите на една лексема – 2 **дивана – седнах на дивана**; 2/ между две или повече лексеми **/като – предлог и като – съюз/**; 3/ между лексема и словоформа на друга лексема **/лоша политика – кажете на политика/** и 4/ между словоформите на две или повече от две лексеми **/вие вървите бързо – вървите се заплетоха/**. Статията насочва към въпрос, на който до този момент не е било обръщано голямо внимание. За обективността на наблюденията помага и използването на корпус.

СИНТАКСИСЪТ е основен обект на научен и изследователски интерес в следните 16 статии:

1. Simov and Osenova 2015: Kiril Simov and Petya Osenova. Catena Operations for Unified Dependency Analysis. In: *Proceedings of the Third International Conference on Dependency Linguistics (Depling 2015)*, pp. 320–329, Uppsala, Sweden, August 24–26 2015.
2. Osenova and Simov 2015: Petya Osenova and Kiril Simov. Universalizing BulTreeBank: a Linguistic Tale about Glocalization. In: *Proceedings of BSNLP 2015*, Hissar, Bulgaria, pp. 81–89.
3. Osenova and Simov 2015: Petya Osenova and Kiril Simov 2015: Modeling Lexicon-Syntax Interaction with Catenae. In: *Journal of Cognitive Science*, vol. 16/3, pp. 287–322. Seoul National University, College of Humanities. ISSN: 1598-2327.
4. Osenova and Simov 2015: Petya Osenova and Kiril Simov 2015: Semantic Role Annotation in BulTreeBank. In: Markus Dickinson, Erhard Hinrichs Agnieszka Patejuk and Adam Przepiórkowski (eds.) *Proceedings of the Fourteenth International Workshop on Treebanks and Linguistic Theories (TLT14)*, 11–12 December 2015 Warsaw, Poland, pp. 148–156. ISBN: 978-83-63159-18-4.
5. Осенова 2014: Петя Осенова. Славянската памет: Българският език и Граматиката на зависимостите. В: Амелия Личева, Кристина Йорданова, Милена Кирова, Надежда Стоянова, Петя Осенова (съставители) "Езици на паметта в литературния текст", *Сборник Доклади от годишната конференция на факултет „Славянски филологии“*, СУ „Св. Климент Охридски“, 2013, стр. 548–555, издателство ФАБЕР. Велико Търново. ISBN 978-619-00-0111-9.
6. Simov and Osenova 2014: Kiril Simov and Petya Osenova. Formalizing MultiWords as Catenae in a Treebank and in a Lexicon. In: Verena Henrich, Erhard Hinrichs, Daniël de Kok, Petya Osenova, Adam Przepiórkowski (eds.) *Proceedings of the Thirteenth International Workshop on Treebanks and Linguistic Theories (TLT13)*, December 12-13, 2014, Tübingen, Germany, pp. 198–207. ISBN: 978-3-9809183-9-8.
7. Osenova and Simov 2014: Petya Osenova and Kiril Simov. Treatment of Multiword Expressions and Compounds in Bulgarian. In: Verena Henrich and Erhard Hinrichs (eds.) *Proceedings of the Workshop on Computational, Cognitive, and Linguistic Approaches to the Analysis of Complex Words and Collocations (CCLCC 2014)*, pp. 41–46, ESSLLI, Tuebingen, Germany.

8. Osenova et al. 2012: Petya Osenova, Kiril Simov, Laska Laskova and Stanislava Kancheva. A Treebank-driven Creation of an OntoValence Verb lexicon for Bulgarian. In: Nicoletta Calzolari (Conference Chair), Khalid Choukri and Thierry Declerck, Mehmet Uğur Doğan, Bente Maegaard, Joseph Mariani, Jan Odijk and Stelios Piperidis (eds.) *Proceedings of the Eight International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC'12)*, Istanbul, Turkey. ELRA. 978-2-9517408-7-7, pp. 2636-2640.
9. Simov and Osenova 2012: Kiril Simov and Petya Osenova. Bulgarian-English Treebank: Design and Implementation. In: *Linguistic Issues in Language Technology*, vol. 7, issue 14, 2012.
10. Осенова 2012: Петя Осенова. Синтаксисът на думите. В: Сб. „Магията на думите”, *Езиковедски изследвания в чест на проф. д.ф.н. Лилия Крумова-Цветкова*. Академично издателство „проф. Марин Дринов”, стр. 280–286, София, ISBN 978-954-322-521-7.
11. Осенова 2011: Петя Осенова. Представянето на синтаксиса в средното училище и в университета. В: *Littera et lingua* (електронно списание), есен 2011 (<http://www.slav.uni-sofia.bg/naum/lilijournal/2011/8/3/osenovap>).
12. Osenova 2011: Petya Osenova. Localizing a Core HPSG-based Grammar for Bulgarian. In: Hanna Hedeland, Thomas Schmidt, Kai Wörner (eds.) *Multilingual Resources and Multilingual Applications, Proceedings of GSCL 2011*, ISSN 0176-599X, Hamburg, pp. 175–180.
13. Simov and Osenova 2011: Kiril Simov and Petya Osenova. Towards Minimal Recursion Semantics over Bulgarian Dependency Parsing. In *Proceedings of Recent Advances in Natural Language Processing*, pages 471–478. Hissar, Bulgaria, 12-14 September 2011.
14. Simov et al. 2011: Kiril Simov, Petya Osenova, Laska Laskova, Aleksandar Savkov and Stanislava Kancheva. Bulgarian-English Parallel Treebank: Word and Semantic Level Alignment. In *Proceedings of the Second AEPC Workshop*, 15.09.2011, at RANLP 2011, ISBN 978-954-452-021-2, pp. 29–38.....
15. Osenova and Simov 2011: Petya Osenova and Kiril Simov. Syntactic-Semantic Treebank for Domain Ontology Creation. In: *Cognitive Studies*, vol. 11, Warsaw, pp. 213–225.
16. Osenova et al. 2010: Petya Osenova, Laska Laskova, Kiril Simov. Exploring Co-Reference Chains for Concept Annotation of Domain Texts. In: *Proceedings from LREC 2010*, Malta, pp. 172–176.

В статии 1, 3, 6 и 7 се разглежда представянето на езиковите елемент чрез катена /поддърво/. От синтактична гледна точка катената е удобно средство за анализ на езикови конструкции, които не съвпадат с традиционните конституенти /напр. някои типове многокомпонентни думи/ или са проблемни за анализ /елипси, глаголни комплекси/.

В статия 6 се представя моделирането на многокомпонентните думи в синтактичния ресурс Бултрибанк и в речник. Показани са по-честите типове многокомпонентни думи /типове “вътрешен министър”, „среща на върха”, „затварям си очите `пред фактите`“/.

Следва показване на моделирането им в речника и текста. Възможно е показването и на фигуративното значение, и на буквалното – **Затварям си очите пред фактите** и **Затварям си очите, защото ми се спи**. Това е възможно да се осигури чрез катената.

В статия 1 се въвежда терминът `лексикална катена`. Възможни са различни реализации на многокомпонентната дума. Съществителното `среща` може да се употреби определено - `срещата на върха`, или в множествено число - `срещи/те на върха`. Тук можем да дискутираме върху това как може да сме сигурни, че са предвидени всички варианти.

Статия 7 демонстрира възможностите на катената като средство за кодиране на многокомпонентни думи и на връзката на сложни думи със синтактичните им съответствия – **билколечение** – **лекувам с билки**.

Тематиките на статиите не повтарят монографията и не са включени в нея.

В статии 2, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16 се открояват редица приноси моменти: представят се модели за описание на българския синтаксис, които не са били разработвани до момента, като например Опорна фразова граматика и депendentен модел. Създава се ресурсна граматика, в която се моделира взаимодействието между морфология, синтаксис и семантика. Представен е анализ, в който синтактичните анализи се допълват с анализ на понятия и кореференции. Всичко това осигурява възможност за по-добри наблюдения върху смисловата и дискурсната структура на текста.

Статиите, третиращи проблеми на КОРПУСНАТА ЛИНГВИСТИКА, са следните:

1. Simov et al. 2015: Kiril Simov, Iliana Simova, Velislava Todorova, Petya Osenova. Factored Models for Deep Machine Translation. In: *Proceedings of the 1st Deep Machine Translation Workshop (DMTW 2015)*, pp. 97–105, Praha, Czech Republic, 3–4 September 2015.
2. Simov, Popov and Osenova 2015: Kiril Simov, Alexander Popov and Petya Osenova. Improving Word Sense Disambiguation with Linguistic Knowledge from a Sense Annotated Treebank. In: *Proceedings of Recent Advances in Natural Language Processing*, pp. 596–603, Hissar, Bulgaria, Sep 7–9 2015.
3. Popov et al. 2014: Alexander Popov, Stanislava Kancheva, Svetlomira Manova, Ivaylo Radev, Kiril Simov and Petya Osenova 2014: The Sense Annotation of BulTreeBank. In: Verena Henrich, Erhard Hinrichs, Daniël de Kok, Petya Osenova, Adam Przepiórkowski (eds.) *Proceedings of the Thirteenth International Workshop on Treebanks and Linguistic Theories (TLT13)*, December 12–13, 2014, Tübingen, Germany, pp. 127–136. ISBN: 978-3-9809183-9-8.
4. Ghayoomi et al. 2014: Masood Ghayoomi, Kiril Simov and Petya Osenova. Constituency Parsing of Bulgarian: Word- vs Class-based Parsing. In: Nicoletta Calzolari (Conference Chair), Khalid Choukri, Thierry Declerck, Hrafn Loftsson, Bente Maegaard, Joseph Mariani, Asuncion Moreno, Jan Odijk and Stelios Piperidis (eds.) *Proceedings of the Ninth International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC 2014)*, 26–31 May, Reykjavik, Iceland, pp. 4056–4060.
5. Осенова и Терзийска 2013: Петя Осенова и Надя Терзийска. Някои наблюдения върху *мога, искам и трябва* в публичната реч на политиците. В: *Проблеми на устната комуникация*, Книга девета, I, стр. 219–229, Велико Търново.
6. Zhikov et al. 2013: Valentin Zhikov, Georgi Georgiev, Kiril Simov and Petya Osenova. Combining POS tagging, Dependency Parsing and Coreferential Resolution for

Bulgarian. In: Galia Angelova, Kalina Boncheva and Ruslan Mitkov (eds) *Proceedings of RANLP 2013*, pp. 755–762. ISSN 1313-8502.

7. Wang et al. 2012: Rui Wang, Petya Osenova and Kiril Simov. Linguistically-Enriched Models for Bulgarian-to-English Machine Translation. *Proceedings of the Sixth Workshop on Syntax, Semantics and Structure in Statistical Translation (SSST-6)*, ACL 2012 / SIGMT / SIGLEX Workshop, 12 July 2012, Jeju, Korea, pp. 10–19.

8. Osenova and Simov 2012: Petya Osenova and Kiril Simov. The Political Speech Corpus of Bulgarian. In: Nicoletta Calzolari (Conference Chair) and Khalid Choukri and Thierry Declerck and Mehmet Uğur Doğan and Bente Maegaard and Joseph Mariani and Jan Odijk and Stelios Piperidis (eds.) *Proceedings of the Eight International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC'12)*, Istanbul, Turkey. ELRA. 978-2-9517408-7-7.

9. Savkov et al. 2012: Aleksandar Savkov and Laska Laskova and Stanislava Kancheva and Petya Osenova and Kiril Simov. Linguistic Analysis Processing Line for Bulgarian. In: Nicoletta Calzolari (Conference Chair), Khalid Choukri, Thierry Declerck, Mehmet Uğur Doğan, Bente Maegaard, Joseph Mariani, Jan Odijk and Stelios Piperidis (eds.) *Proceedings of the Eight International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC'12)*, Istanbul, Turkey. ELRA. 978-2-9517408-7-7.

10. Осенова 2012: Петя Осенова. Как говори политикът в Парламента и по време на интервю. В: Миланов, Вл. и Сталянова-Михайлова, Н. (съст.) *Езикови портрети на български политици. Част първа*. УИ „Св. Кл. Охридски”, стр. 55–61.

11. Wang, Osenova and Simov 2012: Rui Wang, **Petya Osenova** and Kiril Simov. Linguistically-Augmented Bulgarian-to-English Statistical Machine Translation Model. In: *Proceedings of Joint Workshop on Exploiting Synergies between Information Retrieval and Machine Translation (ESIRMT) And Hybrid Approaches to Machine Translation (HyTra)* at EACL-2012. ACL, ISBN 978-1-937284-19-0, pp. 119–128.

12. Симов и Осенова 2012: Кирил Симов и Петя Осенова. Инфраструктура за български езикови ресурси и технологии. В: Мария Стамболиева (съст.) *Компютърна лингвистика. Проблеми и перспективи*, кн. 1, АНАБЕЛА, стр. 198–220. ISSN 1314-6823.

13. Savkov, Laskova, Osenova, Simov and Kancheva 2011. A. Savkov, L. Laskova, P. Osenova, K. Simov and S. Kancheva. A Web-based Morphological Tagger for Bulgarian. In: D. Majchrakova and R. Garabik (eds.) *Proceedings of the 6th International Conference*, Modra, Slovakia, 20-21 October, Natural Language Processing, Multilinguality. Tribun,EU, pp. 126–137.

14. Giouli, Simov and Osenova 2011: Voula Giouli, Kiril Simov and Petya Osenova. A Parallel Greek-Bulgarian Corpus: A Digital Resource of the Shared Cultural Heritage. In: Sporleder, C., Van den Bosch, A., Zervanou, K. (eds.) *Language Technology for Cultural Heritage (selected papers from the LaTeCH Workshop Series)*, Springer, pp. 99–112.

15. Осенова и Симов 2011: Петя Осенова и Кирил Симов. Корпусен поглед към политическата реч. В: Вл. Миланов и Н. Михайлова, съст., сб. „Език, морал, отговорност”. УИ „Св. Кл. Охридски”, стр. 77–87.

16. Heeringa, Nerbonne and Osenova 2010: Wilbert Heeringa, John Nerbonne and Petya Osenova. Detecting contact effects in pronunciation. In: Muriel Norde, Bob de Jonge and C. Hasselblatt (eds.), *Language Contact. New perspectives*, John Benjamins Publishing Company, pp. 131–154.

17. Simov and Osenova 2010: Kiril Simov and Petya Osenova. Constructing of an Ontology based Lexicon for Bulgarian. In: *Proceedings from LREC 2010*, Malta, pp. 3840–3844.

18. Osenova and Simov 2010: Petya Osenova and Kiril Simov. Using the Linguistic Knowledge in BulTreeBank for the Selection of the Correct Parses. In: M. Dickinson, K.

Muurisep and M. Passarotti (eds), *Proceedings of the Ninth International Workshop on Treebanks and Linguistic Theories (TLT)*, 3–4 December 2010. NEALT Proceeding Series, Vol. 9, pp. 163–174.

19. Georgiev et al. 2009: Georgi Georgiev, Preslav Nakov, Kuzman Ganchev, Petya Osenova, and Kiril Simov. Feature-Rich Named Entity Recognition for Bulgarian Using Conditional Random Fields. In: *Proceedings of the International Conference RANLP-2009*, RANLP 2009, Borovets, pp. 113–117.

20. Osenova et al. 2009: Petya Osenova, Wilbert Heeringa and John Nerbonne. A Quantitative Analysis of Bulgarian Dialect Pronunciation. In: *Zeitschrift fuer Slavische Philologie*. Band 66, Heft 2, 2009, Universitatetsverlag WINTER Heidelberg.

Те не са свързани директно с тематиката на монографията на д-р Осенова. Тези текстове са от областта на семантичното аотиране (2, 3), автоматичната обработка на български текстове (4, 6, 9, 13, 18, 19), корпуси и езикови ресурси (5, 8, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 20) и машинен превод (1, 7, 11). Изследванията показват приложимостта на различни теоретични граматически модели за сложни задачи, каквито са машинният превод и извличането на информация. Разискват се и равнищата на анотация – най-вече синтактична и семантична, както и различни езикови явления, изследвани с помощта на корпуси.

Към обучението са насочени най-вече следните статии:

1. Осенова 2014: Петя Осенова. Електронни ресурси за електронно обучение по български език. В: Таня Ангелова (съставител), *Интегриране на електронни форми на обучение в образователния процес по български език*. Изд. Парадигма, стр. 64–72.

2. Осенова 2013: Петя Осенова. Нормативност и (не)отклонения в езиковата практика (с оглед на чуждоезиковото обучение). В: Панайот Карагъзов и Юлияна Стоянова (съст.) „Минало, настояще и перспективи на чуждестранната българистика.” УИ „Св. Кл. Охридски”, стр. 218–224.

3. Osenova and Simov 2010: Petya Osenova and Kiril Simov. Semantic Annotation for Semi-Automatic Positioning of the Learner. In: *Proceedings of the First Workshop on Supporting eLearning with Language Resources and Semantic Data*, at LREC 2010, Malta, pp. 46–50.

Те показват как студентите могат да се запознаят с различните стратегии за изграждане на определен ресурс, с взаимовръзките между езиковите равнища и езиковите компоненти, както и с възможностите за езиково моделиране. Дискутира се отношението между езикова нормативност и езикова практика.

И накрая бих искала да открия следната статия: Osenova 2011: Petya Osenova. Bulgarian. In: *The Languages of the new EU Member States, Revue Belge de Phologie et D'Historie, Fasc. 3: Langues et Litteratures Modernes*, pp. 643–668.

Тя представя българския език от обобщаваща гледна точка. Текстът описва българския език като един от езиците на Европейския съюз. Предлага се следната информация: за името и типологическите особености на българския език, за фонетиката, морфологията и синтаксиса му, особености на азбуката, историческите периоди на развитието, особености на диалектите, особености на културния живот, видян през призмата на емблематични книги и периодика.

Като имам предвид високата квалификация на доцент д-р Петя Осенова като преподавател, убедителните ѝ приноси на теоретик в областта на морфологията, синтаксиса и корпусната лингвистика, признатите по света приноси в корпусната лингвистика, теоретичните и научноприложимите концепции в обемната научна продукция, широката ѝ осведоменост, творческа продуктивност и зрялост, участието ѝ във впечатляващ брой национални и международни проекти, известността и уважението, на които се радва в международните научни среди, считам, че д-р Осенова напълно отговаря на изискванията за придобиване на научната длъжност „Професор”, така както са формулирани в Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение.

Всичко това ми дава основание да препоръчам с пълна убеденост на уважаемото научно жури на доц. д-р Петя Осенова да бъде присъдена академичната длъжност „професор”.

Член на журито:

Доц. д-р Пенка Баракова

20 май 2016 г.